

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA MUZYKA

Przedmiotowy System Oceniania z muzyki został opracowany na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, podstawy programowej dla gimnazjum z muzyki, programu nauczania *Muzyczny świat* T. Wójcik oraz Statutu gimnazjum.

I. CELE OCENIANIA:

1. Gromadzenie informacji o uczniu i procesie nauczania,
2. Określanie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia,
3. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
4. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju,
5. Motywowanie ucznia do dalszej pracy,
6. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

II. CELE OGÓLNE NAUCZANIA PRZEDMIOTU:

- Wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę i umiejętności muzyczne.
- Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień muzycznych.
- Rozwijanie kreatywności i twórczych postaw.
- Przygotowanie uczniów do pełnego i świadomego udziału w kulturze muzycznej.
- Kształcenie wrażliwości muzycznej, umiejętności oceny kultury wysokiej.
- Poznanie dorobku polskiej i europejskiej kultury muzycznej.
- Włączanie uczniów do organizacji życia muzycznego środowiska i aktywnego w nim współdziałania.
- Kształcenie tożsamości narodowej i właściwej postawy wobec dóbr kultury.

III. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIE:

Badanie kompetencji ucznia dotyczy umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej z muzyki. Sprawdzanie umiejętności obejmuje:

1. Wiadomości programowe.
2. Prowadzenie zeszytów przedmiotowych.
3. Muzykowanie na lekcji: śpiew, gra na instrumentach, wyklaskiwanie rytmów.
4. Pracę w grupie.
5. Korzystanie z dodatkowych źródeł informacji.
6. Aktywność i zaangażowanie w czasie zajęć.
7. Stosunek do przedmiotu.
8. Wysiłek wkładany w wywiązywanie się z powierzonych zadań.
9. Indywidualne możliwości ucznia.
10. Włączanie się życie artystyczne szkoły i środowiska: konkursy, apele, uroczystości środowiskowe i szkolne, audycje.
11. Inne osiągnięcia ucznia.

IV. INFORMACJA ZWROTNA

1) Nauczyciel - uczeń

- Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego poinformuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez niego programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów (PSO).
- Oceny są jawne.
- Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny.

- Uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny.
- Nauczyciel pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju i motywuje do dalszej pracy. .

2) Nauczyciel - rodzice

Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, rozmów interwencyjnych nauczyciel:

- Przekazuje rodzicom informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów ucznia w nauce.
- Dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia.
- Przekazuje wskazówki do pracy z uczniem.

3) Nauczyciel – wychowawcy klas

- Nauczyciel wpisuje oceny do dziennika.
- Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i niepowodzeniu oraz zachowaniu uczniów.

V. SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OCEN:

Dziennik,

Zeszyt ,

Prace pisemne do wglądu u nauczyciela.

VI. FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI:

Ocena wyników nauczania w przedmiocie muzyka jest szczególna ze względu na duże różnice uzdolnień uczniów. Podstawowymi kryteriami oceny na lekcjach muzyki są zaangażowanie ucznia i jego aktywność na lekcjach muzyki. Ze względu na możliwości intelektualne i zdolności muzyczne uczniów nauczyciel, dokonując oceny, bierze przede wszystkim pod uwagę:

- wysiłek wkładany przez uczniów podczas realizacji zadań,
- poziom uzdolnień i predyspozycji uczniów,
- postawę i zaangażowanie uczniów,
- uzyskany poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności muzycznej,
- podejmowanie przez uczniów dodatkowych działań
- rozwijanie własnych zainteresowań i umiejętności.

Narzędzia pomiaru:

1. Wypowiedzi ustne – pod względem merytorycznym, stosowania języka przedmiotu, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu.

2. Sprawdziany pisemne – przeprowadzane po zakończeniu 2-3 działów, zapowiedziane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą. Sprawdziany całogodzinne są obowiązkowe. Jeśli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły.

Sprawdzian jest zapowiedziany, co najmniej tydzień przed jego terminem i omówiony jest jego zakres.

Każdy sprawdzian można poprawić w ciągu dwóch tygodni od oddania sprawdzonych prac.

3. Ćwiczenia muzyczne (śpiew, gra na instrumentach, słuchanie muzyki, taniec i ruch przy muzyce)

4. Prace domowe – przynajmniej dwie w ciągu semestru.

5. Aktywność na lekcji – uczeń otrzymuje ocenę celującą, gdy zgromadzi pięć plusów. Przy dużej aktywności na lekcji uczeń może otrzymać kilka ocen celujących.
6. Przestrzeganie zasad bezpiecznej i higienicznej pracy.
7. Praca w grupach – ocena zaangażowania i wkład pracy własnej.
8. Prace dodatkowe –prezentacje, referaty, itd.

W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się punktową skalę przeliczaną na oceny wg kryteriów:

- 100% + zadanie dodatkowe - ocena celująca
- 100- 85% - ocena bardzo dobra
- 84 - 65% - ocena dobra
- 64 - 45 % - ocena dostateczna
- 44 - 25% - ocena dopuszczająca
- 24- 0% - ocena niedostateczna

Nie ocenia się ucznia po dłuższej niż 7 dni, usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Uczeń na początku lekcji może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (może to uczynić 1 raz w semestrze), późniejsze zgłoszenie tego faktu spowoduje otrzymanie oceny niedostatecznej (nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów). Zachowanie ucznia nie ma wpływu na ocenę z przedmiotu.

VII. KRYTERIA OCEN:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi bez pomocy nauczyciela zaśpiewać bezbłędnie pod względem muzycznym pieśni jedno- i dwugłosowe;
- potrafi grać z nut melodie;
- potrafi rozpoznawać i określać style muzyczne;
- ma wiedzę z historii muzyki wykraczającą poza program nauczania;
- rozpoznaje brzmienia instrumentów i rodzaje zespołów wykonawczych;
- potrafi określać formę, budowę, fakturę poznanych utworów;
- rozpoznaje utwory z obowiązkowej i nadobowiązkowej literatury muzycznej;
- rozpoznaje polskie tańce narodowe oraz folklor innych narodów;
- osiąga sukcesy w przeglądach, konkursach,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych
- aktywnie uczestniczy w programach artystycznych szkolnych uroczystości, występach zespołowych i solowych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi bez pomocy nauczyciela zaśpiewać poprawnie pod względem muzycznym pieśni jedno-i dwugłosowe;
- posługuje się zapisem nutowym;
- rozpoznaje utwory literatury obowiązkowej;
- opanował wiedzę z historii muzyki określoną programem nauczania;
- rozpoznaje podstawowe instrumenty i formy muzyczne;
- rozpoznaje polskie tańce ludowe i umie powtórzyć ich charakterystyczne rytmy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi przy pomocy nauczyciela zaśpiewać poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe;
- potrafi odczytać przy pomocy nut proste tematy melodyczno - rytmiczne;

- rozpoznaje niektóre utwory z literatury obowiązkowej;
- opanował podstawową wiedzę z historii muzyki;
- rozpoznaje niektóre instrumenty i formy muzyczne;
- rozpoznaje polskie tańce ludowe.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- potrafi przy pomocy nauczyciela zaśpiewać kilka pieśni, utrzymując tonację i rytm;
- opanował podstawowe wiadomości z historii muzyki;
- rozpoznaje niektóre motywy muzyczne z twórczości słynnych kompozytorów;
- rozpoznaje brzmienia niektórych instrumentów;
- rozpoznaje niektóre polskie tańce ludowe.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi, korzystając z pomocy nauczyciela, zaśpiewać kilka łatwych piosenek;
- potrafi głosem powtórzyć kilka prostych wzorów melodycznych;
- opanował w ograniczonym zakresie wiedzę z historii muzyki.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- pomimo starań nauczyciela nie przejawiał zainteresowania przedmiotem;
- nie przejawiał żadnej aktywności na lekcjach muzyki;
- nie prowadzi zeszytu
- często opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia;
- nie opanował żadnych umiejętności muzycznych;
- nie potrafi, nawet przy pomocy nauczyciela, zaśpiewać piosenki;
- nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania.

VIII. WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA ROCZNEJ OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA:

1. Dwa tygodnie przed radą końcoworoczną nauczycie wpisuje do zeszytu ucznia przewidywaną ocenę końcoworoczną i uzasadnia ją.
2. Jeżeli uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) uważają, że przewidywana ocena roczna została zaniżona, zgłaszają ten fakt nauczycielowi.
3. Uczeń ma prawo wnioskować do nauczyciela o podwyższenie oceny o jeden stopień wyżej w terminie 3 dni roboczych od daty podania przewidywanej oceny.
4. O podwyższenie przewidywanej oceny mogą ubiegać się uczniowie, którzy:
  - wykazują się usprawiedliwioną nieobecnością przez co najmniej 30 dni nauki w sposób ciągły
  - spotkały ich zdarzenia losowe mogące mieć istotny wpływ na wyniki z danego przedmiotu
  - brali udział i osiągnęli sukcesy w olimpiadach, konkursach, zawodach lub turniejach (dotyczy wnioskowania o ocenę najwyższą).
5. Z wnioskiem o podwyższenie oceny może wystąpić uczeń, jeśli spełnia następujące warunki:
  - był obecny na wszystkich zapowiedzianych pisemnych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności,
  - wszystkie jego nieobecności na zajęciach z danego przedmiotu są usprawiedliwione.
6. Egzamin ma formę zadań pisemnych i praktycznych. Stopień trudności powinien odpowiadać kryteriom stopnia, o który ubiega się uczeń. Nauczyciel może na podstawie przeprowadzonego egzaminu:
  - podwyższyć ocenę w przypadku pozytywnego wyniku egzaminu,
  - pozostawić ocenę ustaloną w przypadku negatywnego wyniku egzaminu.
 Ocena ustalona przez nauczyciela jest ostateczna.

VIII. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ DLA UCZNIÓW O SPECYFICZNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH:

1. Dla uczniów posiadających opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej kryteria oceniania są dostosowane do ich poziomu umiejętności i możliwości.
  2. Wymagania dostosowuje się dla uczniów indywidualnie na podstawie konkretnej opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
  3. Uczniowie posiadający informacje o obniżeniu wymagań edukacyjnych otrzymują ocenę dopuszczającą po uzyskaniu 20% maksymalnej liczby punktów.
  4. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o dysleksji i dysgrafii przy ocenie zadań i prac pisemnych błędy wynikające z orzeczonych dysfunkcji nie rzutują na ocenę.
  5. Uczniom posiadającym opinię o wydłużonym czasie pracy wydłuża się czas prac pisemnych lub przewiduje się mniejsza ilość zadań.
  6. Uczniowie mający orzeczenie o trudnościach w pisaniu mogą zaliczać kartkówki i sprawdziany ustnie.
  7. Uczniom z upośledzeniem w stopniu lekkim obniża się wymagania programowe a prace pisemne zalicza się na poziomie 50 % uzyskanych punktów, stosując przeliczanie na oceny wg przyjętej skali.
  8. Nauczyciel stosuje metody ułatwiające opanowanie materiału, między innymi:
    - omawianie niewielkich partii materiału,
    - podawanie poleceń w prostszej formie,
    - unika wprowadzania trudnych pojęć,
    - częste odwoływanie się do konkretnego,
    - unikanie pytań problemowych, przekrojowych.
- W stosunku do wszystkich uczniów posiadających jakiegokolwiek dysfunkcje, zastosowane zostaną zasady wzmocnienia własnej wartości, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

IX. EWALUACJA PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

Ewaluacja PSO dokonywana jest na podstawie określonych źródeł informacji: -ankiety do ucznia, -analizy dokumentu(dziennika lekcyjnego), -rozmowy z reprezentatywną grupą uczniów (o różnym poziomie).

Agnieszka Błachuta